

Deklaracija članova Odbora predstavnika međunarodnih organizacija (Vijeće Evrope, Ured rezidentnog koordinatora UN-a, NATO, EUFOR, OSCE, Delegacija EU, EUPM, UNHCR i Tužilaštvo MKSJ pridružuju se ovoj izjavi)

Narodna skupština Republike Srpske (RS) je 13. aprila usvojila skup zaključaka kojima se poziva na referendum o legitimnosti Suda i Tužilaštva Bosne i Hercegovine (BiH). Vjerujemo da bi takav referendum bio opasan korak nazad u realizaciji evropskih i evroatlantskih ambicija ove zemlje.

Odbor predstavnika međunarodnih organizacija je insistirao na punom poštivanju Općeg okvirnog sporazuma za mir i odluka visokog predstavnika, zahvaljujući čemu su ostvarene mnoge reforme potrebne da bi ova zemlja krenula prema EU i NATO-u.

Osnivanje Suda prije 10 godina bio je važan korak naprijed u prevazilaženju izazova fragmentiranog pravosudnog sistema u BiH u pogledu nekih od najozbiljnijih krivičnih djela – uključujući organizirani kriminal i terorizam, te kasnije i ratne zločine.

Nema osnova za tvrdnje da su Sud i Tužilaštvo BiH nezakonite institucije. Naprotiv, Ustav BiH omogućava državi da formira institucije koje su joj potrebne za vršenje ustavnih dužnosti. Zakone koji regulišu rad ovih institucija usvojio je Parlament

BiH, uključujući i predstavnike RS. Ustavni sud BiH je dva puta svojim odlukama podržao ustavni status "Zakona o Sudu BiH". Venecijanska komisija Vijeća Evrope je na sličan način podržala Sud BiH.

Raspisivanje referenduma kako bi se osporila nadležnost ovog suda ne bi promijenilo ove činjenice. Ustav RS predviđa mogućnost referenduma samo o pitanjima koja spadaju u njenu nadležnost. Legitimnost državnih institucija nije takvo pitanje.

Referendum o legitimnosti sudskih tijela na državnom nivou u BiH poslao bi jasnu poruku da se sada dovodi u pitanje temeljni princip vladavine prava. Ovo bi također nanijelo štetu evropskim ambicijama BiH, s obzirom na činjenicu da je efikasno i nezavisno sudstvo ključni element za pristupanje EU. Umjesto toga, BiH bi se trebala fokusirati na jačanje vladavine prava, što uključuje institucije odgovorne za provođenje vladavine prava, u okviru nastojanja da se zemlja pripremi za integraciju u Evropu i evroatlantske strukture.